

FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI CIVILI

IMHALLEF

ONOR. *JOSEPH R. MICALLEF* LL.D.

ILLUM il-Hamis, 4 t'Ottubru, 2001.

Kawza Nru. 6.

Citazz. Nru. 932/97 JRM

BANK of VALLETTA p.l.c.

vs

**Frank GOLLCHER b]ala
stral`jarju u Dottor Deborah
Huber b]ala kuratri`i fallimentari
b'Degriet tat-12 ta' Marzu, 1999,
g]an-nom u in rappresentanza
tas-so`jeta' PTM International
Limited u Paul Agius, u
b'Degriet tat-2 ta' Marzu, 2000, l-
Avukat Dottor Porsella Flores
in]atar kuratur fallimentari g]an-
nom u in rappresentanza tas-**

so`jeta' PTM International Limited minflok il-kuratur fallimentari ta' qablu u b'Degriet tas-27 ta' Novembru, 2000, l-Avukat Dottor Christopher Cilia in]atar b]ala kuratur fallimentari g]an-nom u in rappresentanza tas-so`jeta' PTM International Limited minflok il-kuratur fallimentari ta' qablu.

Il-Qorti,

Rat l-att ta`-~itazzjoni mressaq fit-28 t'April, 1997, li bih il-Bank attur ippremetta:

Illi s-so`jeta' attrii Bank of Valletta p.l.c. ikkoncediet "Overdraft Facilities" lill-konvenuta so`jeta' kummer`jali PTM International Limited bit-termini u l-kundizzjonijiet imsemmija f'kuntratt ippubblikat min-Nutar Carmel Mangion datat 13 ta' Mejju 1993 (Dok "B");

Illi s-so`jeta' attrii tinsab kreditri`i tal-konvenuta so`jeta' kummer`jali PTM International Limited fis-somma ta' mija u tlieta u tletin elf, disa' mija u tmien liri maltin u disg]in `entezmu (Lm133,908.90) bilan` g]ad-debitu fl-"Overdraft Account" ta' PTM International Limited mal-Bank of Valletta p.l.c. (Dok "A1" sa "A97") flimkien mal-img]ax ulterjuri mill-1 ta' April 1996 sad-data tal-effettiv pagament;

Illi bi skrittura privata datata 5 ta' April 1994 li qed tiji hawn esebita u markata Dok "C" il-konvenut Paul Agius iggarantixxa flimkien u "in solidum" mas-so`jeta' kummer`jali PTM International Limited g]af-favur tal-Bank of

Valletta p.l.c. id-debiti tal-istess so`jeta' kummer`jali PTM International Limited mal-Bank of Valletta p.l.c.;

Illi l-konvenuti gew interpellati permezz ta' zewg ittri uffi`jali datati 7 ta' Novembru 1996 u 6 ta' Mejju 1996 li kopja tag]hom qed ti]i hawn esebita u mmarkata Dok "D" u Dok "E" rispettivament, sabiex i]allsu d-dejn fuq imsemmi, izda dawn baqg]u inadampjenti;

G]alhekk is-so`jeta' attri`i qed titlob lil din l-Onorabbli Qorti g]aliex m'g]andhiex g]ar-ragunijiet fuq imsemmija:

1. Tikkundanna lis-so`jeta' kummer`jali PTM International Limited u lil Paul Agius i]allsu flimkien u "in solidum" bejniethom lis-so`jeta' attri`i s-somma ta' mija u tlieta u tletin elf, disa' mija u tmien liri maltin u disg]in `entezmu (Lm133.908.90) bilan` g]ad-debitu fl-"Overdraft Account" ta' PTM International Limited mal-Bank of Valletta p.l.c. (Dok "A1" sa "A97") flimkien mal-img]ax ulterjuri mill-1 ta' April 1996 sad-data tal-effettiv pagament;

Bl-ispejjez komprizi dawk tal-ittri uffi`jali datati 7 ta' Novembru 1996 u 6 ta' Mejju 1996 kontra l-konvenuti li huma ngunti minn issa sabiex jidhru g]as-subizzjoni;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-Bank attur flimkien mal-mija u wie]ed (101) dokumenti mehmu`in mag]ha;

Rat in-Nota mressqa mill-im]arrek *nomine* fis-27 t'April, 1998, li biha e`epixxa li:

1. Mhux edott mil-fatti kollha tal-ka\ u kwindi huwa me]tieg aktar \mien sabiex jista' jirregola ru]u u jekk ikun il-ka\ jissottometti nota ulterjuri ta' l-e``ezzjonijiet;
2. Salvi e``ezzjonijiet o]ra;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek Frank Gollcher *nomine*;

Rat in-Nota mressqa mill-im]arrek Paul Agius fit-8 ta' Mejju, 1998, li biha e``epixxa li:

1. Qatt ma ffirmat atti quddiem in-Nutar Carmel Mangion Bisazza izda quddiem in-Nutar Carmel Mangion;
2. L-obbligazzjoni tieg]u g]all-]las hija sussidjarja g]al dik tas-so`jeta' konvenuta l-o]ra PTM International Limited;
3. Huwa ma kellu l-ebda kontroll fuq id-direzzjoni tas-so`jeta' PTM International Limited u g]alhekk l-ammont preti\, jekk dovut, akkumola kontra l-volonta' tal-konvenut garanti;
4. L-e``ezzjonijiet ta' Frank Gollcher mhumiex ammissibbli skond il-li[i];
5. It-talbiet attri`i huma infondati fil-fatt u fid-dritt u g]andhom ji[u mi`]uda kontra s-so`jeta' attri`i bl-ispejje\;

6. Salv e`ezzjonijiet o]ra;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek Paul Agius, ammess g]all-benefi`ju tal-G]ajnuna Legali b'Degriet tas-27 t'April, 1998¹;

Rat in-Nota mressqa f'isem l-im]arrek *nomine* fil-5 t'Ottubru, 1998², li biha u g]ar-ragunijiet hemm imsemmija, l-avukat tieg]u talab li ji[i me]lus mill-patro`inju tieg]u;

Rat ir-Rikors tal-Bank attur imressaq fit-8 ta' Marzu, 1999³, li bih talab li l-atti ji[u le]ittimati wara li ng]atat sentenza fil-21 ta' Novembru, 1997, li]atret lill-Avukat Deborah Huber b]ala Kuratri`i Fallimentari tal-kumpanija m]arrka;

Rat in-Nota mressqa mill-imsemmija Kuratri`i Fallimentari fis-26 ta' Mejju, 1999⁴, li biha e`epiet:

1. Li mhix edotta mill-fatti tal-ka\ u g]alhekk tirri\erva illi jekk ikun il-ka\, tissottometti nota ta' e`ezzjonijiet ulterjuri;

2. Salv e`ezzjonijiet o]ra;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-Kuratri`i Fallimentari;

Rat ir-Rikors imressaq fl-4 t'Ottubru, 1999⁵, mill-istess Kuratri`i Fallimentari li bih u g]ar-ra[uni hemm imsemmija talbet li ti[i me]lusa mill-]atra tag]ha, liema talba ntlagg]et b'Degriet ta' din il-Qorti (diversament presjeduta) waqt is-

¹. Pa[. 127 sa 130 tal-pro`ess;

². Pa[. 134 tal-pro`ess;

³. Pa[. 140 tal-pro`ess;

⁴. Pa[. 144 tal-pro`ess;

⁵. Pa[. 174 tal-pro`ess;

smig] tat-2 ta' Marzu, 2000, u]atret minflokha b]ala Kuratur Fallimentri lil-Avukat Renzo Porsella Flores⁶;

Rat ir-Rikors tal-bank attur imressaq fil-21 ta' Novembru, 2000⁷, li bih talab il-]atra ta' kuratur fallimentari minflok l-Avukat Porsella Flores, liema talba ntlagg]et b'Degiret tas-27 ta' Novembru, 2000, bil-]atra tal-Avukat Christopher Cilia;

Rat in-Nota mressqa mill-imsemmi Avukat Cilia fil-15 ta' Di`embru, 2000, li biha e`eipxxa li m'huwiex edott mill-fatti u jirriserva li jippresenta e`ezzjonijiet fil-mertu wara li jag]mel id-debiti verifiki;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-kuratur fallimentari sostitut Avukat Cilia;

Semg]et ix-xhieda tal-partijiet;

Rat l-atti kollha tal-kawla fosthom in-noti bid-dokumenti mehmu\in mag]hom imressqa mill-kuratur fallimentari fl-20 ta' Marzu, 2001, u fl-14 ta' Mejju, 2001⁸;

Rat id-Degriet tag]ha tat-12 ta' {unju, 2001, li bih]alliet il-kawla g]al-lum g]as-sentenza;

Ikkunsidrat:

Illi din il-kawla ttertqet b'kumplikazzjonijiet ta' g]amla pro`edurali li]adu tul ta' \mien mhux]a\in meta, fil-mertu, l-kwestjoni kienet ta' natura sempli`i u ming]ajr diffikulta' g]as-soluzzjoni tag]ha;

⁶ . Pag. 158 tal-pro`ess;

⁷ . Pa[. 163 tal-pro`ess;

⁸ . Pa[[. 174 u 178 tal-pro`ess;

Illi g]at-talba attri`i hemm biss kontestazzjoni sostantiva mill-im]arrek Paul Agius, li kien garanti tal-kumpannija m]arrka, g]aliex is-sensjela l-o]ra ta' Noti ta' E`ezzjonijiet huma kollha tal-g]amla ritwali li jitressqu minn kuraturi *ex officio*;

Illi dwar l-e`ezzjonijiet tal-im]arrek Agius, jing]ad li l-izjed rilevanti minnhom huma li (a) l-obbligazzjoni tieg]u g]all-]las hija sussidjarja g]al dik tal-kumpannija m]arrka b]ala debitr`i ewlenija; (b) li huwa ma kellux kontroll fuq il-kumpannija m]arrka u li l-ammont mitlub fi`-itazzjoni akkumula minkejja fih u kontra r-rieda tieg]u; u (c) l-inammissibilita' tal-e`ezzjonijiet tal-im]arrek *nomine*;

Illi wara li tressqu dawk l-e`ezzjonijiet, l-imsemmi Agius la qatt deher waqt is-smig] tal-kawla biex jippruvahom u lanqas ma g]amel l-ebda sottomissjoni g]aliex il-Qorti g]andha tilqag]hom;

Illi din il-Qorti qeg]da tqis biss li, dwar l-allegazzjoni li l-obbligazzjoni tieg]u hija sussidjarja, din tinsab kontradetta mill-provi fl-atti⁹ u kif ukoll fil-li[i¹⁰ li tg]id sewwasew kontra dak li qieg]ed jallega l-im]arrek.

F'dan il-ka\, wie]ed jista' j]id jg]id ukoll li l-qag]da finanzjarja tal-kumpannija m]arrka sa minn qabel ma nfet]et il-kawla, eskludiet ukoll din l-e`epita sussidjarjeta' tal-obbligazzjoni me]juda mill-im]arrek u dan a tenur tal-artikolu 1935(d) tal-Kodi`i ~ivili;

Illi dwar il-\ewg e`ezzoijiet l-o]rajn, il-Qorti ssib li dawn ukoll m'humix mist]oqqa, g]aliex, fl-ewwel lok mhux wisq ta' min jitwemmen - apparti li x'aktarx huwa irrilevanti fejn g]andu x'jaqsam ma' garanti - li huwa jg]id li ma kellux kontroll tat-tmexxija tal-kumpannija m]arrka meta jo]rog b'mod `ar mill-atti tal-kawla li, fi\mien li saret l-obbligazzjoni mal-Bank attur¹¹ u g]al tul ta' \mien wara, l-

⁹. Ara Dok “~” f]pa[. 107 sa 110 tal-pro`ess;

¹⁰. Art. 115(2) tal-Kap 13 u 1935(b), 1941 tal-Kap 16;

¹¹. Ara Dok “B” f]pa[[. 101 sa 106 tal-pro`ess;

im]arrek deher fuq dik l-obbligazzjoni sewwasew b]ala rappresentant tad-debitri`i ewlenija u kien ukoll direttur tag]ha;

Illi, fit-tieni lok, m'huwiex mistenni li l-garanti jid]ol fit-twettiq tal-obbligazzjoni tad-debitur ewleni, b]ala element siewi tal-garanzija li huwa jkun intrabat biha. Il-li[i ma tag]mel l-ebda kwalifika b]al din la biex wie]ed jid]ol garanti ta']addie]or fuq obbligazzjoni u lanqas biex jin]eles minnha¹²;

Illi, mbag]ad, dwar l-e``ezzjoni l-o]ra fis-sens li l-e``ezzjoni mressqa mill-kumpannija m]arrka hija inammissibbli, l-Qorti tqis li mhux biss mhux komputu ta' m]arrek li je``epixxi dwar is-siwi ta' att [udizzjarju mressq minn im]arrek ie]or, izda mkien fil-li[i pro`edurali ma jidher li e``ezzjoni b]al din tista' titqies fil-parametri pre`izi tal-artikolu 789 tal-Kap 12;

Illi, g]alhekk, l-e``ezzonijiet kollha tal-im]arrek Agius qeg]din jitwarrbu g]aliex m'humix imsejsa fil-li[i u fil-fatt;

Illi dwar it-talbiet tal-Bank attur, il-Qorti fliet b'reqqa d-dokumenti kollha mressqa minnu u ssib li dawn isostnu t-talba mag]mula fl-att ta`-`itazzjoni. Id-dokumenti li juru l-bilan`i dovuti mill-kumpannija m]arrka¹³ huma awtentikati kif titlob il-li[i u fuq kollox [ew konfermati bil-[urament b]ala dovuti. Dwar ir-rabtiet l-o]rajn li jesistu bejn il-Bank attur u l-im]arrkin, jo]ro[`ar ukoll, kif ing]ad, li dawn in]olqu permezz ta' atti pubbli`i u kitbiet privati regolari u li r-regolarita' tag]hom]add ma ressaq]jiel ta' dubju dwarhom. Dwar it-tempestivita' li biha mexa l-Bank attur, intwera wkoll li saru interpellazzjonijiet f'waqthom lill-im]arrkin u li dawn [ew notifikati lilhom kif titlob il-li[i wkoll¹⁴;

Illi dan kollu ma j]alli l-ebda dubju f'mo]] il-Qorti li dak li qieg]jed jitlob il-Bank attur f'din il-kawza g]andu jedd g]alih u

¹². Ara Artt. 1956 u 1963 tal-Kap 16, li jikkunsidraw `irkostanzi g]al kollox differenti minn dik imsemnija mill-im]arrek;

¹³. Ara Dok "A1" sa "A97", f'pa[[. 5 sa 100 tal-pro`ess;

¹⁴. Ara Dok "D" u Dok "E" f'pa[[. 111-2 tal-pro`ess;

m'hemm l-ebda ra[uni siewja g]aliex it-talbiet tieg]u
m'g]andhomx jintlaqg]u;

G]al dawn ir-ra[unijiet, il-Qorti qeg]da tidde`iedi l-kawza billi:

Filwaqt li ti`jad l-e` ezzjonijiet kollha tal-im]arrkin;

Tilqa' t-talba tas-so`jeta' attri`i u tikkundanna lill-im]arrkin solidalment bejniethom biex i]allsuha s-somma ta' mija tlieta u tletin elf, disa' mija u tmien liri maltin u disg]in centezmu (Lm133,908.90) rapprezentanti bilan` g]ad-debitu fl-Overdraft Account tal-kumpannija PTM International Limited, flimkien mal-img]axijiet ulterjuri fuq l-imsemmija somma b'effett mill-1 t'April, 1996 sal-jum tal-]las effettiv; u

Tikkundanna lill-im]arrkin solidalmnet i]allsu l-ispejjez kollha tal-kawza.

Moqrija.

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

4 t'Ottubru, 2001.

Charles Falzon
Deputat Registratur
4 t'Ottubru, 2001.

4 t'Ottubru, 2001.